

КОЛЕКЦИЈА КЊИГА НЕБОЈШЕ ЈОВАНОВИЋА

Колекцију старих и ретких српских књига господина Небојше Јовановића сам пажљиво прегледао и схватио да је јединствена. Та њена јединственост се, са становишта библиофилства, огледа у насловима која се налазе у њој. По први пут се сусрећем, у својој вишедеценијској библиофилској пракси, да на једном месту имамо више истих примерака једне књиге, а уједно и различитих по години издања и спољашњем изгледу, односно корицењу или оригиналном меком повезу.

Али, њен значај није само у томе више примерака једне књиге, већ и у књигама које су веома ретке и значајне за српску културу и књижевност.

Најстарија књига у колекцији господина Јовановића је из краја 18. столећа. Реч је о примерку књиге Теодора Аврамовића "Немачки и српску словарь", која је штампана у Бечу, 1790. године. Овај речник доживео је још два издања, што нам потврђује да је био веома популаран и тражен, од тада малобројних писмених Срба.

Бисер ове колекције је, прво, издање Вука Стефановића Караџића "Српски рјечник", изашао и штампан у Бечу, 1818. године. Ова знаменита књига, која чини епоху у нашој књижевности, је дочекана на нож и оспоравана је од великог броја Вукових савременика, јер је својом појавом и новинама далеко одмакла испред свога времена. Потом колекција има и друго, треће и четврто издање "Српског рјечника", која су изашла 1852. године у 5 примерака, 1898. године 5 примерака. Као и четврто издање из 1935. године у импресивном броју који нисам видео до сада на једном месту - чак 29 примерака. Требало је колекционару доста, верујте ми, труда, времена и новца да се на једном месту прикупи овакав велики број разних издања "Српског рјечника" Вука Стефановића Караџића.

Још један наслов веома привлачи пажњу, а то је, друго, издање "Новог Завјета" у преводу Вука Стефановића Караџића, штампан у Берлину, 1857. године. После вишегодишње забране, првог издања "Новог Завјета" из 1847. године, Вук је коначно ово издање могао да продаје и шаље у Књажевину Србију. Од осталих књига, које треба поменути овде из збирке господина Јовановића издвојио бих два ретка издања "Горског вијенца" Петра II Петровића Његоша из 1876. и 1890. године. Затим, прво издање култне књиге наше науке од Михаила Пупина "Од пашњака до научењака", изашла у Новом Саду, 1929. године. Као и за оне од 7. до 77. година, први број Политикиног забавника, који се појавио у продаји 28. фебруара 1939. године.

По мом мишљењу испред нас се налази збирка која апсолутно завређује нашу велику пажњу, бригу и заштиту. Јер се у њој налазе нека од наших најзначајнијих издања која представљају српску културу. Па самим тим ову колекцију треба адекватно сачувати и презентована нашој широј јавности.

Срђан В. Стојанчев

оснивач и члан Управног одбора Српског библиофилског друштва из Београда
На Велику суботу 2021. године, у Београду